

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Viktora Kučery, v právní věci žalobce: **L. J.**, zastoupen Mgr. Čestmírem Sekaninou, advokátem, se sídlem Hybešova 2378/17, Boskovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2015, č. j. JMK 106566/2015,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2015, č. j. JMK 106566/2015, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno

rozhodnutí Městského úřadu Blansko, odboru životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 20. 5. 2015, č. j. MBK 18575/2015/ŽP/Su.

I. Vymezení věci

(včetně rekapitulace průběhu správního řízení)

Dle spisového materiálu byl žalobce správním orgánem I. stupně nejprve uznán vinným ze spáchání přestupku spočívajícího v jeho jednání dne 30. 3. 2014, kdy měl vjet motorovou čtyřkolkou do lesního porostu na parc. č. x v k. ú. O. Správní orgán I. stupně shledal žalobce za výše uvedené jednání vinným ze spáchání přestupku dle § 53 odst. 1 písm. g) zákona č. 289/1995., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „lesní zákon“) rozhodnutím ze dne 29. 9. 2014, č. j. MBK 32594/2014/ŽP/Su. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal a odvolací orgán (žalovaný) jej rozhodnutím ze dne 18. 11. 2014, č. j. JMK 122673/2014, dle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“), zrušil a řízení zastavil. Žalovaný tento postup zvolil z důvodu, že správní orgán I. stupně chybně kvalifikoval jednání žalobce, tj. daným jednáním se žalobce nemohl dopustit přestupku dle § 53 lesního zákona, nýbrž jiného správního deliktu dle téhož zákona.

Správní orgán I. stupně, respektující právní názor žalovaného, zahájil správní řízení o jiném správním deliktu Oznámením ze dne 5. 1. 2015, č. j. MBK 42706/2014/ŽP/Su. Usnesením ze dne 10. 2. 2015, č. j. MBK 4965/2015/ŽP/Su, bylo předmětné správní řízení sloučeno se správním řízením o jiném správním deliktu, jehož se měl žalobce dopustit taktéž dne 30. 3. 2014 tím, že v době mezi 17:00 a 17:40 pokácel v lesním porostu zvaném „Na Raškách“ na lesním pozemku p. č. x v k. ú. O. listnaté dřeviny v množství cca 2,5 m³ dřevní hmoty. Dne 20. 5. 2015 rozhodl správní orgán I. stupně, že se žalobce dopustil správního deliktu dle § 54 odst. 2 písm. lesního zákona, neboť prováděl činnost dle § 20 odst. 1 písm. g) tohoto zákona v lese zakázané, tj. porušil zákaz vjezdu a stání motorovými vozidly v lese. Stejným rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona, neboť prováděl činnosti v lese zakázané dle § 20 odst. 1 písm. d) téhož zákona, tj. porušil zákaz těžit stromy a keře a nebo je poškozovat. Za výše uvedena jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, v němž uplatnil obdobné námitky jako v nyní projednávané žalobě.

II. Obsah žaloby

Žalobce v daném řízení shledal překážku rei iudicatae, kdy dle jeho názoru bylo rozhodnutím žalovaného o zrušení rozhodnutí a zastavení řízení, č. j. JMK 122673/2014 ze dne 18. 11. 2014, rozhodnuto meritorně. Žalobce připustil, že některá rozhodnutí o zastavení řízení sice mohou mít pouze procesní charakter, ovšem i odborná literatura (JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 2.

vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 408-418) potvrzuje jeho domněnku, že toto není ten případ. I když bylo KÚ JMK rozhodováno podle správního řádu, na místě je analogické použití právě přestupkového zákona, resp. komentářové literatury k němu, neboť právě tento zákon obsahuje obecnou úpravu řízení o přestupcích (a v danou chvíli byl skutek skutečně projednáván jako přestupek). Vedle obecně vymezených důvodů pro zastavení řízení, jež jsou uvedeny ve správním řádu, zákon o přestupcích vyjmenovává další důvody pro zastavení řízení, přičemž jedním z nich je „skutek, o němž se řízení vede, se nestal nebo není přestupkem“. Jedná se „zastavovací“ důvod s účinky res iudicata, neboť než odvolací správní orgán došel k závěru, že skutek není přestupkem, musel odvoláním napadené rozhodnutí věcně posoudit. Pro podporu této teze slouží mj., že se i fakticky jednalo o rozhodnutí a nikoli o usnesení správního orgánu, doručovalo se účastníkům řízení (a nikoli jen poznamenávalo do spisu a vyrozumívalo) a právní moci nabylo až doručením, nikoli již samotným vydáním. Pro úplnost žalobce dodává, že vlastnost nepřipustnosti podat odvolání zde byla dána druhoinstanční fází řízení, v níž takto bylo rozhodnuto, nikoli povahou rozhodnutí. Žalobce má tedy za nesporné, že rozhodnutí KÚ JMK o zastavení řízení bylo meritorní a jako takové založilo překážku věci rozhodnuté. Co do argumentu žalovaného, že se jednalo o procesní rozhodnutí a ve skutečnosti nebylo úmyslem odvolacího orgánu řízení zastavit, nýbrž jen poučit správní orgán prvního stupně o správném postupu (klasifikaci), k tomuto žalobce uváděl, že za tímto účelem poskytuje správní řád žalovanému možnost rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání (§ 90 odst. 1, písm. b) SŘ), přičemž jeho názor by byl pro podřízený správní orgán závazný. I přes tuto možnost však odvolací správní orgán řízení zastavil a definitivnost tohoto rozhodnutí o skutku shora popsáném ke dni 18. 11. 2014 nelze zpochybňovat.

Pokud tedy správní orgán I. stupně opětovně rozhodoval o témže skutku, došlo k porušení zásady ne bis in idem. Jednalo se o úplnou totožnost skutku, kdy je dána úplná shoda v jednání i v následku. K posouzení totožnosti skutku se opakovaně vyjádřil i Nejvyšší soud ČR např. v usnesení ze dne 23. 3. 2011, sp. zn. 8 Tz 10/2011, v němž uvedl, že „*zásadní východisko pro posouzení otázky, zda jsou skutky v obou řízeních totožné, představují popisy skutkového stavu, a to bez ohledu na případné odlišnosti v právní kvalifikaci tohoto skutku v obou řízeních; totožnost skutku je dána tehdy, když se konkrétní skutkové okolnosti týkají téhož obviněného a jsou neoddělitelně spjaty v místě a čase.*“ Obdobně se vyjádřil i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 143/02. Ústavní soud zde vyslovil, že: „*Podstatu skutku (z hlediska soudního trestání) tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený...*“

Další žalobní námitka spočívala v nesprávním právním posouzení jednání žalobce. Podle žalobce měla být obě jednání kvalifikována jako přestupky, nikoliv jako správní delikty dle lesního zákona. Zákon o přestupcích ve svém ust. § 2 odst. 1 definuje pojem přestupku jako zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Oním „jiným zákonem“ je v tomto případě lesní zákon, jenž je speciálním právním předpisem vůči zákonu o přestupcích, kdy za přestupek výslovně označuje jednání vyjmenovaná v ust. § 53 odst. 1. Jestliže tedy lesní zákon určité protiprávní jednání označuje za přestupek, vždy se o přestupek jedná. Z tohoto současně vyplývá, že teprve pokud jednotlivé porušení právní povinnosti není zahrnuto

ve výčtu činností, jež jsou klasifikovány jako přestupek, teprve tehdy se jedná o jiný správní delikt. Aplikováno na konkrétní případ, stanoví-li § 53 odst. 1, písm. g) lesního zákona výslovně, že přestupku se dopustí ten, kdo v rámci běžného užívání lesa bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem, pak se jednoznačně jedná o přestupek, nikoli o jiný správní delikt, jak ve svém výkladu dovodil žalovaný, jehož výklad odvíjející se od § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona a za použití ust. § 20 odst. 1, písm. g) lesního zákona, je příliš extenzivní a jako takový jej nelze akceptovat. To samé platí i v případě druhého skutku (spočívajícího v údajné neoprávněné těžbě dřevního porostu), který byl kvalifikován jako jiný správní delikt a nikoli jako přestupek, přestože tento postup nemá zákonný podklad. Jak těžba stromů a keřů nebo jejich poškozování, tak vjezd a stání motorovými vozidly v lese jsou dle výslovné dikce ustanovení § 53 odst. 1 lesního zákona přestupky a podle toho o nich musí být příslušným orgánem jednáno a rozhodováno. Při řízení o přestupku je nutné postupovat podle zákona o přestupcích, neboť zákon o lesích neobsahuje žádnou zvláštní procesní úpravu. V souvislosti s touto skutečností lze rovněž uvést odkaz na ustanovení § 53 odst. 3 lesního zákona, které vymezuje, že „*není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí o přestupcích a o jejich projednávání obecné předpisy*“, tedy zákon o přestupcích. Zákon o přestupcích pak ve svém § 20 odst. 1 normuje, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. Jelikož žalobce se měl daného jednání, tj. údajného spáchání přestupků, dopustit dne 30. 3. 2014, je k dnešnímu dni (tím spíš ke dni kdy bylo rozhodováno ještě výhradně před správními orgány) právo tento přestupek projednat a rozhodnout o něm prekludováno. Ke dni 31. 3. 2015 totiž zanikla odpovědnost účastníka řízení za oba přestupky, jinými slovy nelze již tyto přestupky projednávat a rozhodovat o nich jiným způsobem než zastavením řízení, do něhož byly sloučeny. Avšak i zde správní orgány obou stupňů pochybily, neboť v řízení pokračovaly a vydaly rozhodnutí odlišné od zastavení řízení.

Žalobce také nesouhlasil s hodnocením důkazů a skutkovými závěry správního orgánu. Dle žalobce postup správních orgánů vykazoval vady při získávání důkazů a jejich následném hodnocení. Poukázal na neochotu vyslechnout svědky z důvodu jejich zaujatosti a nevěrohodnosti, na nesprávný názor ohledně toho, že není rozhodné, v jakém vozidle k danému jednání mělo dojít, že pachatel nebyl řádně ztotožněn, na chybné hodnocení výpovědi dcery žalobce, které se s tvrzeními žalobce shoduje, neprověření, jak mělo dojít k vytěžení předmětného množství dřeva, ačkoliv by jej nebylo možné odvést na čtyřkolce. V důsledku všech těchto postupů správních orgánů a (nedostatečného) odůvodnění jejich rozhodnutí pak žalobce pochyboval o nestrannosti a nezáujatosti rozhodujícího správního orgánu. Žalobce uvedl, že správní orgán absolutně ignoroval argumenty žalobce v rámci správního řízení a vycházel pouze ze skutkového děje, jenž měl za prokázaný.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný uvedl, že rozhodnutím o zastavení řízení nebylo rozhodnuto o věci samé, pouze došlo k překvalifikování daného jednání z přestupku na jiný správní delikt. Takovýto postup dle žalovaného nemůže založit překážku věci rozhodnuté a stejně tak porušit zásadu *ne bis in idem*, pokud bylo následně rozhodováno o jednání jako o správním deliktu.

Dále žalovaný setrval na svém hodnocení žalobcova jednání jako správního deliktu, neboť pokud lze jednání kvalifikovat jako přestupek i jako jiný správní delikt, má přednost kvalifikace jednání jako jiného správního deliktu.

K nesprávnému hodnocení důkazů žalovaný sdělil, že tvrzení žalobce o používání ochranné helmy nemohlo svědčit o jeho nevině, stejně tak se vymezil proti další žalobcově námitce v tom směru, že výpověď svědkyně V. J. nebyla zpochybněna z důvodu příbuzenských vztahů, ale z důvodu, že nebyla přítomna v době mezi příjezdem a odjezdem žalobce z restaurace.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Za splnění podmínek vyplývajících z ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud o věci samé bez jednání.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2014, č. j. JMK 122673/2014, založilo překážku věci rozhodnuté, neboli res administrata. Předně je třeba uvést, že ne každé rozhodnutí podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu musí být nutně rozhodnutím meritorní povahy. Krajský soud se proto zabýval povahou citovaného rozhodnutí.

Překážka věci rozhodnuté je ve správním řádu upravena v ustanovení § 48 odst. 2, podle kterého platí, že přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Tato překážka vychází ze zásady ne bis in idem (srov. např. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2008, sp. zn. II. ÚS 1500/08).

Cílem uvedené překážky je zabránit tomu, aby správní orgán musel opakovaně rozhodovat o přiznání téhož práva nebo o uložení téže povinnosti z téhož důvodu téže osobě. Správní řád tak zakládá překážku řízení pouze v případě, že „právo již bylo přiznáno“ nebo „povinnost uložena“ (v totožné věci). Nutno doplnit, že správní řád nestanoví, že by se překážka věci rozhodnuté měla vztahovat ke všem rozhodnutím správních orgánů.

V daném případě bylo rozhodnutím ze dne 18. 11. 2014, č. j. JMK 122673/2014 zrušeno rozhodnutí o přestupku (kterým byl žalovaný shledán vinným) a přestupkové řízení bylo zastaveno. Z jeho odůvodnění lze jasně seznat, že důvodem takového postupu byla chybná kvalifikace jednání, kterého se měl žalobce dopustit. Podle žalovaného totiž nemělo být předmětné protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, nýbrž jako jiný správní

delikt (k tomu se dále soud vyjádří). Žalovaný uvedl, že jelikož se předmětné jednání dalo kvalifikovat jako přestupek i jako jiný správní delikt podle lesního zákona, musí mít s ohledem na § 2 odst. 1 zákona č. 200/1999 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) přednost posouzení jednání jako jiného správního deliktu. Dále uvedl: „*Městský úřad musí proto věc projednat jako činnost, která naplňuje skutkovou podstatu jiného správního deliktu podle lesního zákona a tomu musí odpovídat i provedené správní řízení.*“

Citované rozhodnutí nelze hodnotit jako rozhodnutí meritorní, neboť v něm nebyla řešena otázka viny a trestu žalobce. Žalovaný v něm jasně a srozumitelně popsal, že došlo k nesprávné kvalifikaci žalobcova jednání, a proto přistoupil ke zrušení rozhodnutí o přestupku a k zastavení řízení. Opačný výklad, tj. zastávaný žalobcem ohledně meritorní povahy předmětného rozhodnutí, by byl v rozporu se smyslem a podstatou společenského zájmu spočívajícího v nutnosti vyšetřit a potrestat konkrétní protiprávní jednání.

Je sice pravdou, že přestupkový zákon v § 76 upravuje důvody pro zastavení řízení, ovšem tyto jsou vymezeny jako speciální důvody pouze pro zastavení řízení v prvním stupni, nikoliv v řízení odvolacím. Ustanovení § 76 odst. 1 přestupkového zákona určuje, že řízení se zastaví, jestliže se v něm zjistí, že a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem, b) skutek nespáchal obviněný z přestupku, c) spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno... I) věc byla postoupena podle § 71 po zahájení řízení. V daném případě by na předmětnou věc bylo v řízení v prvním stupni řízení nejprůběhavější použít právě ustanovení § 76 odst. 1 písm. I), neboť podle § 71 písm. c) správní orgán věc postoupí správnímu orgánu příslušnému k projednání skutku, který je jiným správním deliktem než přestupkem. Právě tato ustanovení přestupkového zákona pamatují na situaci, kdy dojde k překvalifikaci jednání. V řešené věci se však jedná o případ, kdy k překvalifikaci došlo až v rámci odvolacího řízení a navíc byl jak pro hypotetický přestupek, tak pro jiný správní delikt příslušný stejný správní orgán (Městský úřad Blansko, odbor životního prostředí). Jeví se tak zbytečné, neekonomické a zejména nelogické, aby žalovaný musel odvoláním napadené rozhodnutí rušit a věc vrátit k dalšímu projednání (či přímo zastavení) správnímu orgánu I. stupně podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, přičemž fakticky stejně mohl rozhodnout i on v rámci odvolacího řízení. Zvolený postup tak lze označit za zákonný a nesprávný.

Žalobce v žalobě tvrdil, že jelikož mělo být rozhodnuto tak, že skutek, o němž se řízení vede, se nestal nebo není přestupkem, měla tím být založena překážka věci rozhodnuté, přičemž žalobcovy závěry měly být potvrzeny také odbornou literaturou. Takovýto stav by nastal v případě aplikace ust. § 76 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, kdy by se skutečně jednalo o překážku věci rozhodnuté (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2011, č. j. 5 As 73/02010 – 71). Ovšem i Nejvyšší správní soud v posledně uvedeném rozhodnutí rozlišuje důvody pro zastavení řízení na ty, které překážku věci rozhodnuté zakládají a které nikoliv. Lze tedy souhlasit s žalobcem v názoru, že pokud by určité přestupkové řízení bylo zastaveno z důvodu uvedeného v § 76 odst. 1 písm. a), bylo by třeba na takovéto rozhodnutí hledět jako na rozhodnutí zakládající překážku věci rozhodnuté (jak potvrzuje také odborná literatura). Jelikož pak krajský soud výše dospěl k závěru, že příslušné by se jevilo použití pouze ust. § 76 odst. I) přestupkového zákona, i to je v souladu

s uvedenou judikaturou nutno považovat za rozhodnutí spíše procesní povahy, které tuto překážku založit nemůže. Ust. § 76 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona by použít nebylo možné, neboť to se nevztahuje na situaci, kdy dojde k „pouhému“ překvalifikování jednání z přestupku na správní delikt. Jeho užití je spojováno se situací, kdy k vytýkanému jednání vůbec nedošlo nebo k němu sice došlo, ale nenaplní skutkovou podstatu přestupku tím, že není možné hovořit z pohledu materiální stránky o tom, že by porušovalo nebo ohrožovalo zájem společnosti. Jedná se tedy o jinou situaci, než když dojde k překvalifikování přestupku na jiný správní delikt.

S ohledem na výše uvedené a na to, že ve věci nebylo rozhodováno o vině žalobce, nebyla přiznávána de facto žádná práva a povinnosti ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu, z odůvodnění byl zcela jasně seznatelný důvod pro zvolený postup (pouze chybná kvalifikace) a také s ohledem na nepřekvapivost rozhodnutí pro žalobce (z rozhodnutí jasně plyne, že se dané jednání musí prošetřit jako jiný správní delikt, nikoliv že by se zastavení řízení vztahovalo na předmětné jednání bez dalšího) neshledal krajský soud existenci překážky věci rozhodnuté jak ji dovozuje žalobce. Na uvedený závěr navazuje také námitka spočívající v tvrzení porušení zásady ne bis in idem (ne dvakrát o téže věci), neboť jestliže bylo možno shledat, že se nejednalo o res administrata, není možné uvažovat ani o rozhodování správních orgánů dvakrát o tomtéž (ačkoliv lze se žalobcem souhlasit, že se fakticky jednalo o totožný skutek podle výkladu uvedeného v žalobě, avšak o prvním nebylo meritorně rozhodnuto), přičemž meritorně bylo pravomocně rozhodnuto až v rámci správního řízení o jiném správním deliktu. Uvedené námitky tak krajský soud neshledává důvodnými.

Žalobce dále namítal, že za vinu mu kladená jednání nebylo možno kvalifikovat jako správní delikty, ale jako přestupky. K tomu soud uvádí následující.

Podle § 20 odst. 1 lesního zákona je v lesích zakázáno: d) těžit stromy a keře nebo je poškozovat, ... g) jezdit a stát s motorovými vozidly.

Podle § 53 odst. 1 lesního zákona se přestupku dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese a) ruší klid a ticho, b) hrabe stelivo, c) vyzvedává semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin, d) bez povolení sbírá semena lesních dřevin, jmelí a ochmet, e) sbírá lesní plody způsobem poškozujícím les, f) táboří mimo vyhrazená místa, g) bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem, h) vstoupí do oplocených nebo zákazem vstupu označených míst, i) vstoupí do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví, j) jezdí mimo cesty a vyznačené trasy na kole, na koni, na lyžích a na saních, k) pase nebo prohání dobytek nebo umožňuje výběh hospodářským zvířatům do lesních porostů, l) naruší půdní kryt nebo vodní režim nepovolenou těžbou hlíny, písku nebo kamene, m) bez povolení, popřípadě bez ohlášení provádí terénní úpravy nebo jiné stavby (například chodníky, oplocení), pokud nejde o přestupek podle zvláštních předpisů, n) těží nebo poškozují stromy a keře lesních dřevin, o) nebo do vzdálenosti 50 m od okraje lesa rozděluje nebo udržuje otevřené ohně nebo odhazuje hořící nebo doutnající předměty, p) koná bez oznámení orgánu státní správy lesů organizované nebo hromadné sportovní akce, r) odhazuje odpady nebo odpadky, s) kouří.

Podle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona orgán státní správy lesů uloží pokutu až do výše 100 000 Kč tomu, kdo provádí činnosti v lese zakázané.

V daném případě prvostupňový orgán (po zrušujícím rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2014) dospěl k závěru, že žalobce prováděl v lese činnosti zakázané podle § 20 odst. 1 písm. d) a g) lesního zákona (jízda na motorové čtyřkolce v lese a vykácení listnaté dřevní hmoty, rozřezání, naložení na čtyřkolku a její odvezení) a shledal tak žalobce vinným ze spáchání deliktů podle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona. Žalovaný tento závěr potvrdil.

Předně je třeba uvést, že právní úprava odpovědnosti za protiprávní jednání obsažená v lesním zákoně skutečně není příliš přehledná. Přestupky jsou v lesním zákoně jednoznačně označeny (oddíl první hlavy deváté - § 53). Následující oddíl hlavy deváté (§ 54 až § 57) je označen jako „Pokuty“, ale jsou zde upraveny další skutkové podstaty deliktů (tzv. jiné správní delikty). Některé skutkové podstaty jiných správních deliktů a přestupků se na první pohled překrývají, přičemž je odlišná výše možné pokuty (u správních deliktů zpravidla mnohonásobně převyšuje sankci, která by v podobné skutkové podstatě byla ukládána za přestupek). Přestupek je správním deliktem založeným na principu odpovědnosti za zavinění, zatímco v případě jiných správních deliktů se uplatňuje odpovědnost objektivní. Pokud jde konkrétně o § 54 odst. 2 lesního zákona, tak správních deliktů zde obsažených se může dopustit nejen právnická osoba a fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti, nýbrž i každá fyzická osoba.

V předmětné věci je tedy třeba posoudit, v jakém vzájemném vztahu jsou ust. § 53 a § 54 lesního zákona.

Na tuto otázku jednoznačně odpověděl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 As 62/2015 - 15. V něm dospěl k závěru, že pokud fyzická osoba bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem v lese, má být z důvodu speciality jiných správních deliktů vůči přestupkům, jenž je uvedena v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, postížena nikoli za přestupek podle § 53 odst. 1 písm. g) lesního zákona, nýbrž za jiný správní delikt podle § 54 odst. 2 písm. c) tohoto zákona, tedy za provádění činnosti v lese zakázané, ve smyslu výčtu zakázaných činností obsaženého v § 20 lesního zákona, zde konkrétně za porušení jeho odst. 1 písm. g). S těmito závěry se zdejší soud ztotožňuje a odkazuje v podrobnostech na odůvodnění citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu. Nadto dodává, že stejným náhledem bylo nutno přistupovat ke kvalifikaci druhého jednání (těžba dřeva), které pakliže mohlo být (podle žalobce) kvalifikováno jako přestupek, opět s ohledem na výše uvedené bylo třeba dát přednost kvalifikaci tohoto jednání jako jiného správního deliktu podle lesního zákona tak, jak k tomu přistoupily správní orgány. Této žalobní námitce proto soud nepřisvědčil.

Na výše uvedené navazuje žalobní námitka týkající se zániku odpovědnosti žalobce za oba přestupky ke dni 31. 3. 2015 ve smyslu § 20 odst. 1 přestupkového zákona, podle nějž platí, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie. Krajský soud k tomu konstatuje, že jelikož daná jednání nebylo možné kvalifikovat jako přestupky, nemůže se na ně vztahovat prekluzivní lhůta uvedená v posledně zmiňovaném

ustanovení přestupkového zákona, nýbrž lhůta dle § 56 odst. 1 lesního zákona, podle nějž platí, že řízení o uložení pokuty lze zahájit jen do jednoho roku ode dne, kdy se orgán státní správy lesů dověděl o porušení povinnosti, nejdéle do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. To neplatí, pokud stav porušení povinnosti trvá. Jelikož však obě správní řízení byla zahájena před uplynutím 1 roku ode dne spáchání těchto deliktů (řízení o správním deliktu zahájeném až jako druhý v pořadí po změně kvalifikace, viz výše – vjetí motorovým vozidlem do lesa - bylo zahájeno 5. 1. 2015, k předmětným jednáním došlo dne 30. 3. 2014), a proto nelze hovořit o zániku odpovědnosti, příp. jiných obdobných institutech. Ani z aktuální úpravy obsažené v ust. § 30 a § 32 odst. 2 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a v § 54 odst. 3 a § 54 odst. 1 písm. b) lesního zákona v aktuálním znění nelze dovodit, že by dané jednání bylo prekludováno (promlčeno) – k zahájení řízení došlo do jednoho roku od spáchání činů, pravomocně bylo o věci rozhodnuto cca do jednoho a půl roku od jejich spáchání; promlčecí doba je 3letá, neboť se jedná nyní o přestupky, za které zákon stanoví sazbu pokuty s horní hranicí alespoň 100 000 Kč, přičemž promlčecí doba se přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku.

Žalobce dále namítal, že správní řízení vykazovalo vady při získávání důkazů a jejich následném hodnocení. Konkrétně uvedl, že nebylo ztotožněno vozidlo, kterým k protiprávnímu jednání mělo dojít (čímž se mělo prokázat, že pachatelem nebyl žalobce). Krajský soud k této námitce uvádí, že v dané věci byly rozhodné zejména svědecké výpovědi J. P. a P. H. (viz protokol o výpovědi svědků ze dne 27. 8. 2014, č.j. SMBK 21450/2014/ŽP/Su). J. P., který byl ustanoven pro dané území lesní stráží, ve své výpovědi uvedl, že po telefonické výzvě ze dne 30. 3. 2014 jel s kolegou P. H. na místo v lese, odkud se ozývaly zvuky motorové pily. Viděl pachatele, jak nakládá dřevo na čtyřkolku, viděl jej na vzdálenost cca 20 metrů, pořídil nahrávku mobilním telefonem (fotografie jsou součástí spisového materiálu) a byl si jist, že se jednalo o osobu žalobce (jednoznačně jej ztotožnil). Stejný průběh potvrdil také P. H., který však seděl za volantem automobilu a snažil se pachateli nadjet, aby nemohl ujet. Ovšem s vozidlem zapadl a čtyřkolku již nedohnal. Žalobce poznal z fotografií, ale v terénu jej přímo neviděl. K tomu lze navíc uvést, že žalobce skutečně disponuje čtyřkolkou stejné barvy.

Na podporu tvrzení ohledně své nevinu žalobce navrhl vyslechnout svoji dceru V. J. a P. Š. Ve výpovědi V. J., ze dne 23. 4. 2015, bylo sděleno, že svědkyně žalobce spolu s panem Š. měla odvést automobilem kolem 14. hodiny do hospody v obci Ostrov u Macochy a v podvečer se pro ně opět vrátit. P. Š. téhož dne vypověděl: *„Svémi slovy mohu říct, že se vůbec nic nestalo, pár haluzí o nic nejde. V neděli jsme nic nemohli udělat, protože v neděli jsme byli pro uzený, kupovali jsme s panem J. uzený v O., čas si nepamatuji, mohlo to být třeba ve 4 h odpoledne. Pan J. mě vezl domů z O., kde jsem mu pomáhal líčit garáž. Pan J. řídil auto a proč by nemohl? Pan J. mě zavezl domů a pak jsem byl doma. Otázka právního zástupce: Byl jste někdy s panem J. na dřevě v lese? Odpověď: Nikdy jsem s ním v lese nebyl. Jen doma jsem s ním řezal dřevo. Jednou jsem s ním byl a vyčistili jsme kousek lesa, kde to bylo přesně nevím, revír podrobně neznám. Otázka právního zástupce: Kdy to asi bylo? Odpověď: Únor, březen, nevím. Dřevo bylo řádně koupený. Otázka právního zástupce: Vzpomenete si, jestli v lese byli ve stejný den, kdy jste kupovali uzený? ... Nevím to přesně, nepamatuji se. Víím, že jsme ale nic neudělali, vzali jsme 3 halouzky na čtyřkolku a jeli domů.*

Odpověď svědka: Ale s panem J. jsem nikdy v lese nebyl. Já už to ani nevím. Mám po otřesu mozku a donesu lékařskou zprávu po neděli. “

Dne 14. 7. 2015 bylo žalovanému doručeno písemné prohlášení P. Š. a jeho Zpráva ošetřujícímu lékaři. Podle ní byl hospitalizován ve dnech 18. – 19. 4. 2015 po pádu v ebrietě. V písemném prohlášení uvedl, že dne 30. 3. 2014 byl celý den se žalobcem, který se mu nikam nevzdálil. V neděli skládali u žalobce dřevo (které odváželi na vozíku za čtyřkolkou předcházející dny) a po obědě asi ve 14. hodin je vezla žalobcova dcera do Ostrova u Macochy do restaurace, kde s žalobcem seděl asi do 18. hodiny, odkud následně žalobce opět odvezla.

Sám žalobce se k dané věci vyjádřil tak, že nemohl být pachatelem předmětných jednání. Žalobce sdělil, že dne 30. 3. 2014 byl v době jednání kladenému mu za vinu s P. Š. v hospodě v Ostrově u Macochy a v lese ten den nebyl (viz výpověď obviněného ze dne 27. 8. 2014).

Výše uvedené skutečnosti jsou zásadní pro vytvoření obrazu o skutkovém stavu věci. Výpověď J. P. tak, jak je zachycena ve zmíněném protokolu, je logická, bez rozporností a podává ucelený obraz o skutečnostech, které měl dne 30. 3. 2014 na vlastní oči vidět. Tato tvrzení jsou navíc podpořena fotografiemi, které J. P. téhož dne pořídil, když pachatele přistihl při činu. Ač fotografie nejsou příliš ostré, na podporu jeho tvrzení plně postačují (s ohledem na situaci, za které byly pořízeny). Tuto skutkovou verzi podpořil také P. H., který ač pachatele přímo neviděl a nemohl tak rozpoznat jeho obličej, potvrdil svojí výpovědí sled událostí uvedený J. P. V souvislosti s tvrzením J. P. z pozice lesní strážce, že pachatele jednoznačně ztotožnil s žalobcem a se skutečností, že žalobce disponuje červenou čtyřkolkou, jeví se tato verze skutečnosti reálnou a z těchto důkazů prokázanou.

Naproti skutečnostem uvedeným v předchozím odstavci lze postavit vyjádření žalobce a výslech V. J. a P. Š. společně s jeho písemným prohlášením. Původní tvrzení žalobce je souladné s výpovědí V. J. – ta uvedla, že žalobce do hospody v obci Ostrov u Macochy pouze zavezla a pak jej navečer zase odvezla. Výpověď dcery žalobce však nemůže potvrdit, co žalobce dělal v době mezi tvrzeným příjezdem a odjezdem do hospody. Co se týká výpovědi P. Š., pak krajský soud musí konstatovat, že výpověď ze dne 23. 4. 2015 lze označit za zmatečnou, vnitřně rozpornou a zcela nevěrohodnou. Tento svědek nejprve uvedl, že se „*mělo jednat jen o pár haluzí*“, následně uvedl, že se žalobcem „*v lese nikdy nebyl*“ a následně opět v rozporu s posledně uvedeným sdělil, že „*jednou jsem s ním byl a vyčistili jsme kousek lesa*“ a dále „*vím, že jsme ale nic neudělali, vzali jsme 3 halouzky na čtyřkolkou a jeli domů*“. Z těchto informací nelze sestavit jakýkoliv logický obraz reality, neboť jednotlivá tvrzení si vzájemně odporují, zejména když svědek uvedl, že se žalobcem v lese nikdy nebyl, aby následně řekl, že s ním v lese byl a „*vyčistili*“ kousek lesa. Stejně tak tvrzení, že vzali na čtyřkolkou jakési „*halouzky*“ žalobci nijak neprospívá. Následně zaslané písemné prohlášení (sepsané více jak jeden a čtvrt roku po popisu v něm zmíněných skutečnostech) tohoto svědka, které mělo potvrdit verzi žalobce (s doložením, že měl svědek otřes mozku a že byl zmatený, viz shora zmiňovaná lékařská zpráva) je podle krajského soudu v porovnání s jeho svědeckou výpovědí nevěrohodné a jeví se jako účelové. Informace ve svědecké výpovědi a čestném prohlášení jsou natolik odlišné (a to ani po zohlednění zmiňovaných lékařských zpráv, z nichž

vyplývá, že svědek byl 18. a 19. 4. 2015 hospitalizován pro úraz hlavy po pádu ve středně těžké ebrietě), že nelze pro jejich vzájemnou rozpornost a z toho pramenící nevěrohodnost označit ani jeden z nich za důkaz svědčící ve prospěch tvrzení žalobce.

Z výše uvedeného jasně vyplývá, že závěry ohledně viny žalobce mají oporu ve spisovém materiálu a s těmito závěry se soud taktéž ztotožňuje. Lze přisvědčit žalobci, že některé části odůvodnění rozhodnutí o odvolání jsou značně kusé (např. „*Námitky, že osoba s kšiltovkou může být kterákoliv jiná, že na okrese Blansko v okolí fungují půjčovny čtyřkolek, jsou zcela irelevantní.*“). S ohledem na ostatní shora uvedené skutečnosti, zejména na důkazy a z nich jasně uspořádaný obraz skutkového stavu, však nelze takováto pochybení označit za vady způsobující nezákonnost daného rozhodnutí. Žalovaný skutečně neuvedl, na jaké konkrétní čtyřkolce ke správním deliktům mělo dojít. Jestliže by však toto vozidlo mělo sejmuté registrační značky a nebylo zastaveno při činu, nemůže se klást k tíži správních orgánů, že jej stoprocentně neztotožnily, neboť k tomu zcela logicky nemůže dojít jinak, než prostřednictvím registrační značky či konkrétní odbornou prohlídku např. zajištěného vozidla. Pokud k takovému ztotožnění z důvodu konkrétních okolností dojít nemůže, nelze postup zvolený správními orgány hodnotit jako nezákonný, neboť pak by bylo možno dospět k absurdním závěrům, že pokud by nebyla např. na vozidle umístěna registrační značka, ale bylo by z ostatních důkazů zřejmé, že se konkrétního protiprávního jednání dopustil konkrétní pachatel, nebylo by možné jej za jednání potrestat.

Obdobně jako v předchozím odstavci lze přistoupit k námitce, že nebylo zjištěno, nakolikrát měl žalobce, resp. pachatel, odvést daný objem dřeva tak, jak jej vyčíslil Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny. Podle žalobce nebylo možné předmětný objem odvést najednou na čtyřkolce a správní orgány na tuto námitku žalobce uvedly, že by k odvezení dřeva nemuselo dojít na jedno naložení a odvezení. I s touto argumentací správních orgánů se lze plně ztotožnit. Za situace, kdy byl pachatel viděn při činu a z tohoto místa odjel i s naloženým dřevem (zcela jednoznačně to lze zjistit z pořízených fotografií), nelze objektivně určit, kolik přesně dřeva odvezl a kolikrát se vracel. Lze však odborně určit, kolik dřeva bylo vytěženo a s touto informací pracovat dále tak, jak to udělaly správní orgány.

K námitce, že žalobce používá při jízdě na čtyřkolce helmu, uvádí soud následující. Správní orgány posuzovaly daný konkrétní případ a obecné tvrzení žalobce, že se při jízdě na čtyřkolce vždy chrání helmou, nelze označit za skutečnost prokazující pravdivost jeho verze událostí, neboť proti žalobci stojí jasné a usvědčující důkazy, viz výše. Jedná se o ničím nepodložené prohlášení, které vzhledem ke svému obsahu a nízké vypovídající hodnotě lze označit za nevýznamné.

Krajský soud na základě shora uvedeného konstatuje, že neshledal v napadených správních rozhodnutích vady spočívající v nesprávném hodnocení důkazů a nesprávných skutkových závěrech, soud se s těmito závěry ztotožňuje a v podrobnostech odkazuje na výše uvedené. Správní orgány vycházely ze zcela racionálně a logicky zjištěného a o důkazy opřehého skutkového zjištění. Za uvedeného stavu soud ani nepřisvědčil pochybnostem žalobce o nestrannosti rozhodujícího správního orgánu, neboť takováto skutečnost z obsahu správních spisů nevyplývá.

V. Závěr a náklady řízení

S ohledem na vše shora uvedené proto krajský soud rozhodl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. tak, že podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní agendy nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. 10. 2017

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu